

Duurzaamheidsvisie 2015 – 2025

Gemeente Waddinxveen

“Waddinxveen voor de mensen van nu en hierna.”

G E M E E N T E

WADDINXVEEN

Inhoudsopgave

De Visie	3
Hoofdstuk 1. Inleiding	3
1.1 Achtergrond.....	3
1.3 Uitgangspunten.....	4
1.4 Elkaar versterkende facetten van duurzaamheid	4
1.5 Totstandkoming visie	5
1.6 Leeswijzer.....	6
Hoofdstuk 2. Duurzame Leefomgeving.....	7
Hoofdstuk 3. Verbetering energie- en CO ₂ -prestatie	12
Hoofdstuk 4. Naar een circulaire economie	18
Hoofdstuk 5. Communicatie en educatie.....	21
Hoofdstuk 6. Financiën, monitoring en risico's.....	23
Bijlagen	25
Bijlage 1 Verklarende woordenlijst.....	25
Bijlage 2 Monitoringsinstrumenten.....	28
Bijlage 3 Lijst relevante wet- en regelgeving en beleid	29
Bijlage 4 Voorgesteld beleid over laadpalen elektrische voertuigen in de openbare ruimte	36

De Visie

Waddinxveen is in 2025 halverwege op de weg naar gesloten energie- en grondstofkringlopen en heeft een optimale leefomgevingskwaliteit.

Dit maken we waar door middel van de volgende ambities:

- 1) Waddinxveen heeft in 2025 een leefomgeving die gezondheid en welbevinden van mensen positief beïnvloedt.
- 2) Waddinxveen is in 2025 CO₂-neutraal en wekt minimaal 25 % van haar energie duurzaam op.
- 3) Grondstofcycli zijn in 2025 voor 50% gesloten op een zo laag mogelijk schaalniveau.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Achtergrond

De gemeente Waddinxveen hecht veel waarde aan duurzaamheid. Zij wil samen met de gemeenschap doelstellingen vaststellen en acties ondernemen om te komen tot een duurzame gemeente.

Het begrip “duurzaamheid” in deze visie is gebaseerd op de algemeen geaccepteerde definitie van duurzame ontwikkeling: ‘ontwikkeling die aansluit op de behoeften van de huidige generatie zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.’¹

Het veilig stellen van het voorzien in behoeften kan alleen als wordt voldaan aan zowel sociale, economische als ecologische voorwaarden. Bedreigingen zitten onder andere in aantasting van leefomgeving, overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen, aantasting van biodiversiteit en klimaatverandering.

Voor de aanpak van de klimaatverandering zijn sinds begin jaren ‘90 verschillende (inter-)nationale afspraken gemaakt. Tot 2012 gold bijvoorbeeld het Kyoto-protocol. Sinds december 2015 is daar in Parijs een vervolgverdrag op gekomen, waar 195 landen zich aan hebben verbonden. Dit verdrag richt zich op het terugdringen van de CO₂-uitstoot met een beoogde maximale temperatuurstijging van 1,5 graad.

Voortbouwend op de gesignaleerde urgentie en de internationale afspraken is in Nederland eind 2013 door overheden, maatschappelijke organisaties en marktpartijen het SER-energieakkoord ondertekend, waarin voor 2020 duidelijke totaal-ambities voor Nederland zijn vastgelegd. Deze ambities gaan over duurzame energieopwekking, energiebesparing, CO₂-reductie en gerelateerde toename van werkgelegenheid. In het akkoord hebben de verschillende partijen tevens afgesproken welke groep actoren welke opgave heeft. De bijbehorende inspanningen dienen de individuele partijen zelf in te vullen.

In het collegeprogramma van Waddinxveen voor 2014 – 2018 is opgenomen dat de gemeente een duurzaamheidsvisie gaat opstellen, met het SER-energieakkoord van 2013 als één van de uitgangspunten. Met deze visie en de hieruit voortkomende acties neemt gemeente Waddinxveen haar verantwoordelijkheid.

¹ Brundtland 1987, “Our common Future”. Report of the World Commission on Environment and Development.

De rechterlijke uitspraak van juni 2015 in de Urgenda-klimaatzaak tegen het Rijk brengt in de aanpak van Waddinxveen geen verandering. Die uitspraak moet worden opgevolgd, zolang er geen andere rechterlijke uitspraak is, maar de in deze duurzaamheidsvisie verwoorde ambities en doelstellingen voldoen aan de uitspraak.

De duurzaamheidsvisie Waddinxveen 2015-2025 is een strategisch beleidsdocument met de ambitie om een duurzame Gemeente te worden. Drie deelambities zijn uitgewerkt in doelstellingen. Aansluitend wordt het visiedocument in een uitvoeringsprogramma geconcretiseerd. Daarin staat een overzicht van de acties en maatregelen waarmee de ambities en doelstellingen gehaald worden. Op basis van monitoring en evaluatie wordt elke twee jaar het uitvoeringsprogramma geactualiseerd.

Zodoende biedt dit beleidsdocument, samen met het uitvoeringsprogramma

1. Een strategisch en inhoudelijk kader;
2. Een referentiedocument op basis waarvan ontwikkelingen worden gemonitord en het bereiken van ambities en doelstellingen wordt getoetst;
3. Een communicatiemiddel voor gemeenteraad, inwoners, ondernemers, medewerkers en bestuur.

1.3 Uitgangspunten

Voor het duurzaamheidsbeleid en het bereiken van de ambities gelden een aantal kaders en uitgangspunten.

Gemeentelijke voorbeeldrol

De gemeente zet zich hard in om haar eigen ambities waar te maken en wil een voorbeeld zijn voor de gemeenschap. Ze draagt daarom haar acties uit ter inspiratie voor anderen, zowel voor haar eigen inwoners en ondernemers, als voor partijen buiten Waddinxveen.

Maatschappelijke betrokkenheid

Omdat een duurzame samenleving alleen kan bestaan als die is ingebed in de hele maatschappij, staat samenwerking met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en inwoners voorop. Deze visie is tot stand gekomen in samenwerking met de diverse partijen. De gemeente roept de inwoners van Waddinxveen op om mee te helpen bij het waarmaken van de ambities. Zij moedigt initiatieven van inwoners en het bedrijfsleven aan.

Integraliteit

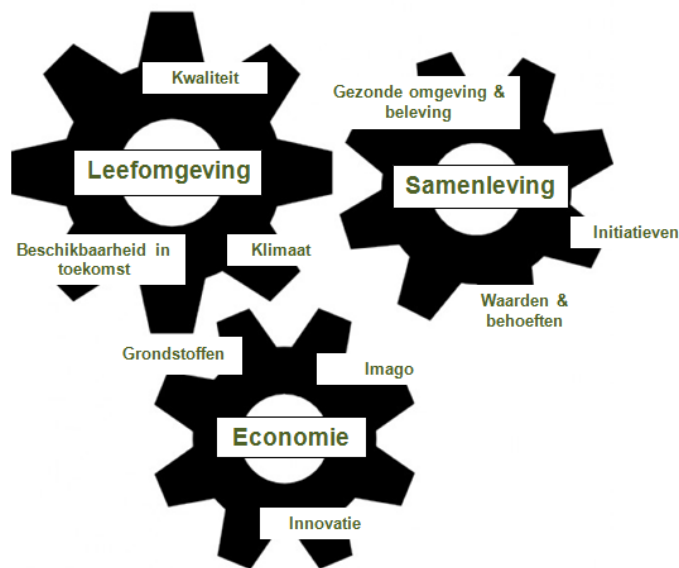
Duurzaamheid wordt in de gemeente integraal aangepakt. Dat wil zeggen: de thema's van de verschillende beleidsterreinen worden voor het bereiken van de doelstellingen met elkaar verweven en kansen voor duurzaamheid worden waar mogelijk gezamenlijk opgepakt. In deze visie worden weliswaar verschillende aspecten apart beschreven, maar - hetgeen in diverse kruisverwijzingen tot uiting komt - de ambitie is om de verschillende beleidsterreinen te integreren.

Schaalniveau van aanpak

De gemeente zal waar nodig en mogelijk op lokaal niveau handelen. Waar landelijk zaken worden opgepakt sluit de gemeente daarbij aan, als dat de resultaten kan bevorderen. Als regionale aanpak efficiëntie- en effectiviteitsvoordelen biedt, zal dat het schaalniveau zijn.

1.4 Elkaar versterkende facetten van duurzaamheid

Duurzaamheid bestaat uit diverse facetten die een onderlinge wisselwerking hebben. De meest bekende indeling is die in people (samenleving), planet (leefomgeving) en profit (economie). Onderstaand figuur laat zien hoe de drie aspecten met elkaar in verband staan. Het hebben van hoge duurzame ambities op het ene vlak, heeft effect op de resultaten in het andere vlak. Bij prioritering van doelstellingen en acties moet er dan ook rekening gehouden worden met het effect dat dit heeft op de andere twee gebieden.

Duurzaamheid komt dus terug op allerlei vlakken. In de gemeente wordt dan ook op diverse beleidsvelden al het één en ander ondernomen op duurzaam gebied en in verschillende beleidsnota's zijn duurzame ambities geformuleerd. In deze gevallen verwijst deze visie hiernaar, zonder de beleidsonderdelen in deze visie uitgebreid te herhalen. In bijlage 3 is een lijst opgenomen met alle relevante beleidstukken. Deze visie bouwt voort op bestaand beleid. Enkele beleidsstukken zijn dusdanig relevant dat het goed is deze in het achterhoofd te houden bij het lezen van de visie:

Mobiliteitsplan Waddinxveen 2013 – 2020

Hierin staat hoe de gemeente werk maakt van het stimuleren van het fietsgebruik en het optimaal benutten van het openbaar vervoer. Tevens staat de ambitie benoemd om elektrisch rijden te faciliteren door het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte, hiervoor zijn nog beleidskaders nodig. Deze visie biedt dat kader.

Structuurvisie 2013 – 2030

Eén van de opgaven die verwoord zijn in de Structuurvisie is het koppelen van ruimtelijke inrichting aan duurzaamheid.

Visie Beheer Openbare Ruimte 2015 – 2018

De gemeente streeft ernaar de openbare ruimte op een duurzame wijze in te richten en te onderhouden. In de visie is opgenomen dat er gebruik wordt gemaakt van het instrument 'life cycle costing' (LCC). Een vorm van duurzaam inkopen waarbij de totale kosten en baten voor investering/ aanschaf, onderhoud en sloop over de gehele levensduur worden beschouwd.

Woonvisie

Hierin staat onder andere dat de gemeente partijen uit zal dagen om verder te gaan dan het Bouwbesluit om woningen op onderdelen nog duurzamer te bouwen. Daarnaast stimuleert de gemeente het gebruik van het instrument GPR-gebouw® bij woningbouwplannen.

1.5 Totstandkoming visie

Deze visie is samen met vele partijen tot stand gekomen. De gemeente heeft op 9 maart 2015 en op 10 november 2015 met enthousiaste inwoners (individueel of als vertegenwoordiger van een maatschappelijke organisatie) gesproken over ambities voor een duurzame gemeente en noodzakelijke acties. Verder hebben inwoners buiten de bijeenkomst om hun ideeën en wensen kenbaar gemaakt via mail, in persoonlijk contact en in een aantal interviews.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met onder andere het Duurzaamheidsplatform Waddinxveen (DPW), de Groenalliantie Midden Holland, waterschappen en de Omgevingsdienst Midden-Holland. Ook heeft de gemeente haar oor te luisteren gelegd bij diverse, door anderen georganiseerde, bijeenkomsten. Uiteraard is ook de input meegenomen die de afgelopen jaren door allerlei partijen is geleverd (mede in het kader van het traject van de Raadswerkgroep Duurzaamheid).

Samen met Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMH) is bekeken hoe jongeren het beste betrokken kunnen worden bij het opstellen van de ambities. Na een pilot met een duurzaamheidspoll op de jongerenwebsite www.jonginwaddie.nl, is besloten om jongeren te benaderen bij het formuleren en uitvoeren van concrete acties die passen bij hun belevingswereld. Dit zal na vaststellen van deze visie gebeuren (zie uitvoeringsprogramma).

Binnen de gemeentelijke organisatie zelf zijn twee denksessies gehouden met ambtenaren die werken op relevante beleidsterreinen. Ook de gemeenteraad heeft tijdens twee extra avonden op 23 juni 2015 en op 17 november 2015 over het onderwerp gebrainstormd. Alle uitkomsten zijn gebruikt als basis voor het document dat voor u ligt.

1.6 Leeswijzer

Het hoofdpunt van deze visie wordt gevormd door de ambitie en de deelambities. De kern van de visie bestaat verder uit drie hoofdstukken, die elk ingaan op een deelambitie:

- 1) Hoofdstuk 2 hoe Waddinxveen schoon en veilig blijft, en hoe de leefbaarheid toeneemt;
- 2) Hoofdstuk 3 hoe Waddinxveen de energie- en CO₂-prestatie verbetert;
- 3) Hoofdstuk 4 hoe Waddinxveen toe gaat naar een circulaire economie.

Elk hoofdstuk begint met de deelambitie. Daarna worden de doelstellingen behandeld, geclusterd in thema's. Er wordt ingegaan op doelstellingen en aspecten die niet al ergens anders zijn verwoord. Waar een doelstelling ook zal bijdragen aan een van de twee of beide andere deelambities wordt dat aangegeven. Omgekeerd zal onder die andere deelambitie kort naar de plek worden verwezen waar de doelstelling is behandeld.

De kern van de visie bevat tevens een hoofdstuk over een belangrijk middel om de ambities te halen: duurzaamheidscommunicatie en -educatie. Dit wordt behandeld in hoofdstuk 5.

Elke doelstelling leidt tot acties. De acties worden in een uitvoeringsprogramma per doelstelling weergegeven met een korte toelichting.

In hoofdstuk 6 worden de beschikbare middelen en de wijze van monitoring en evaluatie toegelicht.

Daar waar er gesproken wordt over 'Gemeente Waddinxveen' of 'de Gemeente', wordt het hele grondgebied of de hele Waddinxveense samenleving bedoeld. Als er staat 'de gemeente,' dan gaat het over de gemeentelijke organisatie.

Hoofdstuk 2. Duurzame Leefomgeving

Ambitie

Waddinxveen heeft in 2025 een leefomgeving die gezondheid en welbevinden van mensen positief beïnvloedt

Waddinxveen staat bekend als een Gemeente waar mensen graag wonen. Om de hoge kwaliteit van de leefomgeving vast te houden, kijkt de gemeente zorgvuldig naar de bestaande waarden, deze worden minimaal behouden. Daarnaast voegt zij waar mogelijk waarden toe. Een goede bodem-, lucht-, en waterkwaliteit en een groene omgeving hebben een bewezen gunstige uitwerking op de gezondheid en het welbevinden van mensen. Ook bescherming tegen geluidhinder en tegen hittestress en het beperken van de risico's veroorzaakt door gevaarlijke stoffen dragen hieraan bij. Naast een weloverwogen beleid ten aanzien van natuur (gebieden en biodiversiteit), is een goed beheer van de openbare ruimte noodzakelijk. Dat alles maakt een omgeving ook economisch aantrekkelijk. Veel van deze zaken zijn in wetgeving en ander beleid geborgd. Hieronder wordt alleen ingegaan op aspecten die elders niet zijn geregeld.

Een duurzame leefomgeving is (deels) een subjectief begrip. Het is daardoor niet goed te kwantificeren. Door doelstellingen op deelgebieden te formuleren, wordt dit zoveel mogelijk toch geprobeerd. Monitoring op de totale kwaliteit zal in gesprek met de samenleving moeten gebeuren.

Thema: Ruimtelijke inrichting

Bij de inrichting van de ruimte zijn diverse aspecten zo te regelen dat duurzaamheid wordt bevorderd. Dat betreft niet alleen verschillende hinderaspecten, zoals geluids- en lichtoverlast of luchtkwaliteit, maar ook zaken die in relatie staan tot water, groen, energie of sociale aspecten. Ook de manier om te komen tot besluiten over de ruimtelijke inrichting kan door vergroting van input-mogelijkheden van (toekomstige) betrokkenen worden verduurzaamd. Beide aspecten leiden tot een grotere leefbaarheid.

Doelstelling 1

Waddinxveen past, waar mogelijk, scherpe milieunormen toe gedifferentieerd naar gebied.

De huidige Wet Milieubeheer maar vooral de aanstaande Omgevingswet bieden flexibiliteit zodat gemeenten ruimte hebben per gebied een (samenspel van) normen voor omgevingsaspecten vast te stellen. Dit vindt plaats samen met de belanghebbenden en binnen bepaalde bandbreedtes.

Daarbij kan gedacht worden aan normen voor geluid, fijnstof en geur. De gemeente gaat daar waar mogelijk en wenselijk voor bepaalde gebieden strengere milieunormen bepalen (bijvoorbeeld: hier is de geluidsnorm lager, dus hier wordt het stiller) of bepaalde gebieden uitsluiten van bepaalde bestemmingen (bijvoorbeeld hier is de fijnstofbelasting zo hoog dat niemand hier mag wonen: geen woonbestemming). Een en ander wordt vastgelegd in gebiedsprofielen.

Doelstelling 2

In Waddinxveen is duurzaamheid een integraal onderdeel van alle ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

Bij beleids- en besluitvorming voor ruimtelijke inrichting en ontwikkeling worden de klassieke "grijze" milieuthema's, zoals lucht, geluid, licht, geur en externe veiligheid, tot een totaal gesmeed. Dit gebeurt in samenhang met alle overige thema's, zoals energie, water, klimaatbestendigheid, afval, groen, sociale aspecten (sociale cohesie, veiligheid, ruimte voor maatschappelijke en samenkomst-voorzieningen). Daarbij wordt ook de relatie met en tussen ondergrondgebruik en bovengrondgebruik gelegd (het 3-dimensionaal ordenen). Ook de kansen voor uitwisseling met en tussen bedrijven en anderen en voor duurzame bedrijventerreinen worden

benoemd. Er is ook daar aandacht voor onder andere groen, energie, water en grondstoffen (zie ook hoofdstuk 3 over energieverbeteringen en hoofdstuk 4 over de circulaire economie). Ook in de uitvoering wordt de totale samenhang gewaarborgd. Bij nieuwe plannen én bij herzieningen wordt op deze manier gewerkt. Daarnaast kan de manier van aanpakken en plannen duurzamer door (toekomstige) belanghebbenden te betrekken en een en ander minder strak vast te leggen, zoals ook in de nieuwe Omgevingswet wordt beoogd.

Thema: Bodem

Een hoge kwaliteit van de bodem is van belang voor een vitale landbouw en een vitale natuur; voor veilig (drink)water, om op en in te bouwen en als bron voor duurzame energie. Zowel fysieke als chemische eigenschappen van de bodem spelen hierbij een rol. In Waddinxveen zijn er geen locaties waar milieubelastende stoffen in de bodem zulke grote risico's geven voor volksgezondheid, ecologie of verspreiding dat deze acuut moeten worden aangepakt. Wel zijn er in Waddinxveen locaties met grote bodem- en grondwaterverontreiniging waarvan het wenselijk is dat deze worden gesaneerd. Omdat veel van deze locaties, waaronder voormalige stortplaatsen of oude bedrijfsterreinen, nu geen "hoogwaardig" ruimtegebruik kennen, kan voor sanering het beste worden aangesloten bij maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen (onder andere doelstelling 4). Nieuwe bodemverontreiniging wordt altijd volledig gesaneerd en moet in principe worden betaald door de vervuiler.

Doelstelling 3

In Waddinxveen worden onder- en bovengrond zodanig in samenhang geordend dat mogelijkheden tot bovengrondse behoeften, waaronder de energiebehoefte, nu en in de toekomst optimaal worden benut.

Door toenemende schaarste van de bovengrondse ruimte, de aandacht voor verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en de noodzaak bodemenergie te gebruiken om de klimaatdoelstellingen te halen, wordt er steeds meer gebruik gemaakt van de ondergrond. Dit leidt tot een toenemende noodzaak om het gebruik van de bodem te ordenen en zo conflicten over het gebruik te voorkomen.

Een bodemstructuur- en energievisie, die aansluit bij die van buurgemeenten en de hele regio, ordent de ondergrond op een zodanige manier dat rekening wordt gehouden met de bodemstructuur en mogelijkheden in relatie tot bovengrondse behoeften nu en zoveel mogelijk in de toekomst. Energiebehoefte en gebruik, ook voor energieopwekkingsvormen die niet direct de bodem raken, zullen daarin worden geïntegreerd, omdat die mede wel-bodemgebonden behoeften bepalen. Ook bovengrondse (on)mogelijkheden worden in de structuurvisie duidelijk verwoord. Denk aan de problematiek van de snel dalende bodem in het oostelijk deel van de Gemeente en de sterke kwel in het westen.

Deze doelstelling is tevens van belang voor de energie-gerelateerde ambitie (zie hoofdstuk 3).

Doelstelling 4

Gebieden [met verontreinigde bodem] worden naar hun mogelijkheden gebruikt.

Gebied dat niet te zwaar vervuild is, waarvan de reiniging niet verhaald kan worden op een eigenaar, kan voor verschillende doelen worden gebruikt. Door een gebrek aan kennis hierover brengen ontwikkelaars hun plannen minder vaak ten uitvoer op zulke gebieden, waardoor kansen tot ontwikkeling naar "hoogwaardiger" gebruik worden gemist en dergelijke gebieden ten onrechte ongebruikt blijven. Verbetering van de kennis van ontwikkelaars kan helpen dit probleem aan te pakken. Ook zijn er mogelijkheden om (tijdelijk) braakliggend terrein en grond van een laagwaardige kwaliteit te gebruiken voor de beplanting van olifantsgras. Dit is een biologisch teelbaar gewas dat verwerkt kan worden tot plastic, beton, veevoer en papier. Zo levert deze grond ook een economische meerwaarde op.

Thema: Water

Gemeente Waddinxveen bestaat voor een groot deel uit water. Grotere en kleinere watergangen bepalen mede de Waddinxveense identiteit. De Gouwe is een belangrijke transportader, en tevens beeldbepalend voor het dorp. Bij 't Weegje beschikt de Gemeente over een waardevol nat natuurgebied. Al dat water maakt Gemeente Waddinxveen groen, blauw en aantrekkelijk. Beheer moet ervoor zorgen dat dat zo blijft; dat er voldoende grond- en oppervlaktewater is, van een goede kwaliteit, en dat er geen wateroverlast ontstaat. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2018 schetst hiervoor een integraal en duurzaam toekomstbeeld, uitgewerkt in praktische doelstellingen en maatregelen (zie daar). Daarnaast is water een onderdeel van de groenstructuur van de Gemeente en zal water een integraal onderdeel vormen bij de hierboven geschetste duurzame ruimtelijke inrichting (doelstelling 2).

Doelstelling 5

Het (drink)watergebruik door inwoners en ondernemers is verbeterd: de hoeveelheid gebruikt drinkwater per persoon gaat elk jaar met 0,5 % omlaag en de hoeveelheid verontreinigende stoffen is afgenomen.

Gebruikers, bedrijven en particulieren, kunnen bijdragen aan een verbetering van waterkwaliteit en kwantiteit in de Gemeente en de regio. Vermindering van de hoeveelheid gebruikt (drink)water en verbetering van de waterdoorlaatbaarheid van en -opvang in de bodem helpt de Gemeente en de regio klimaatbestendig maken. De rol van de gemeente kan hierbij bestaan uit voorlichting en bewustwording of uit het stimuleren van fysieke maatregelen, in nauwe samenwerking met bijvoorbeeld het waterbedrijf en de waterschappen.

Thema: Geluid

Geluidhinder kan leiden tot stress en slaapverstoring. Dit is schadelijk voor de gezondheid en het prestatievermogen. Overmatig geluid kan ook dieren verstoren en daarmee een bedreiging vormen voor de biodiversiteit. In de Gemeente Waddinxveen wordt geluidsoverlast veroorzaakt door wegverkeer (vooral de A12 en de N207 geven een brede strook van geluidshinder), treinverkeer, luchtvaart, bedrijven en soms scheepvaart op de Gouwe. Tijdelijk hoge geluidsniveaus kunnen voorkomen in het kader van evenementen. Uiteraard zijn geluidsniveaus in het centrum tijdens winkelopeningstijden hoger dan in woonwijken of het landelijke gebied. Daarnaast beschikt Waddinxveen over een aantal stille gebieden die door rustzoekers zeer worden gewaardeerd en ook gunstig zijn voor bijvoorbeeld weidevogels. Door middel van gebiedsprofielen en andere instrumenten op Ruimtelijke ordeningsgebied kan de gemeente geluidsnormen differentiëren naar wijk of gebied en daarmee de leefbaarheid vergroten.

Doelstelling 6

In Ruimtelijke plannen wordt optimaal gebruik gemaakt van mogelijkheden voor vermindering van geluidshinder.

Koppeling van verschillende beleidsgebieden, bijvoorbeeld met het mobiliteitsbeleid (zie ook hoofdstuk 3 over de energie-ambitie) en bepalen van gebiedsgerelateerde normering (zie doelstelling 1 in dit hoofdstuk) zijn voorbeelden van aanpak. Deze doelstelling strekt ertoe tevens actief op zoek te gaan naar andere mogelijkheden. Daarbij kan onder andere worden gedacht aan de kansen die de nieuwe Omgevingswet (geplande ingang eind 2018) biedt. Een andere optie is het consolideren van de stille(re) gebieden volgens de Europese geluidskaarten.

Thema: Lucht

Waddinxveen beschikt over een goede luchtkwaliteit, maar het kan beter. Langs (grotere) wegen en langs de Gouwe kan de luchtkwaliteit soms tot klachten leiden, vooral bij mensen met chronische luchtwegaandoeningen. Verder zijn kinderen en ouderen kwetsbaar. De grootste vervuiler, het verkeer op de

A12, kan door de gemeente nauwelijks tot niet worden beïnvloed. Wel kan de gemeente bij huisvesting van kwetsbare groepen rekening houden met de invloed van de luchtkwaliteit. Lokaal en regionaal zijn programma's denkbaar om de mobiliteit te verduurzamen en de uitstoot daarvan te verminderen: zie daarvoor hoofdstuk 3 over de energie-ambities.

Doelstelling 7

Maximaal rekening houden met luchtkwaliteit en risico's voor betrokken doelgroepen bij ruimtelijke inrichtingen.

Aanpak gebeurt via het aanwijzen van gebieden met hogere normen of uitsluiting van bepaald gebruik (zie doelstelling 1 van dit hoofdstuk) of op basis van gerichte aanpak van ontwikkelingen voor bepaalde gevoelige doelgroepen. Te denken valt bij dit laatste aan advisering door de GGD over ultra-fijnstof en gevoelige bevolkingsgroepen. Deze optie en bewustzijn over de noodzaak daartoe is ontstaan doordat het bewustzijn van de schadelijkheid van deze stoffen samen met de technische mogelijkheden om ultra-fijnstof te meten sinds de opstelling van de Wet Milieubeheer zijn toegenomen. Deze aanpak sluit aan bij de bedoeling uit de nieuwe Omgevingswet om gezondheid voorop te stellen.

Doelstelling 8

Groen wordt ingezet om fijnstof af te vangen.

Het gaat hierbij vooral om "hoger groen" en specifieke boomsoorten. Dit kan zijn op bedrijventerreinen of in publieke ruimte, zoals bomensingels op relevante locaties. Daarnaast zijn groene daken een goede methode voor fijnstof-opvang.

Thema: Groen en natuur

Waddinxveen is een groene Gemeente en kan zich op dit gebied dus goed met andere gemeenten meten. Dit is goed voor de eigen leefbaarheid en voor natuurzoekende toeristen. De buitengebieden van Waddinxveen en zeker de natuurgebieden leveren een grote bijdrage aan instandhouding van weidevogels. Beheer van de openbare ruimte gebeurt zo duurzaam mogelijk en samen met ondernemers en inwoners.

Doelstelling 9

Bij ruimtelijke ordening en beheer openbare ruimte wordt groen ingezet als kwaliteitsbevorderend, zodat het Waddinxveense woon- en werkklimaat gunstig bekend zal staan als zeer groen.

Groen verbetert de fysieke en psychologische gezondheid, sociale cohesie, arbeidsproductiviteit en creativiteit. Het vermindert vandalisme en heeft een gunstig effect op lucht- en geluidskwaliteiten en het lokale klimaat. Stimuleren van mogelijkheden (bijvoorbeeld in gebouwen) voor bedreigde soorten zoals de gierzwaluw, verbetert de kwaliteit van groen. Uit onderzoek blijkt dat zowel ondernemers als huizenzoekers de meerwaarde van groen onderkennen. Met dit alles leveren groen en natuur een grote positieve economische input. Deze doelstelling kan mede bereikt worden door normen vast te stellen met betrekking tot hoeveelheden en soorten groen in de Gemeente.

Als bij aanplant van extra groen rekening wordt gehouden met of dat groen 'oogstbaar' is als biomassa voor energieproductie levert dit tevens een bijdrage voor de ambitie op energiegebied (zie hoofdstuk 3).

Foto: een jonge gierzwaluw. Bron: keesboelenatuur.blogspot.nl

Foto: nestkastjes voor gierzwaluwen . Bron: www.wijkraadslachthuisbuurt.nl

Doelstelling 10

Gemeente Waddinxveen behoort tot de schoonste gemeenten in Zuid-Holland.

Zwerfafval levert irritatie op en vormt een aantasting van de leefbaarheid. Door activiteiten gericht op vermindering hiervan kan dit worden verbeterd. De in zwerfafval besloten grondstoffen kunnen hun bijdrage leveren bij het circulair worden van de Waddinxveense economie. Zie verder hoofdstuk 4 daarover.

Doelstelling 11

Regionaal wordt gezorgd voor handhaving op de natuuraspecten uit omgevingsvergunningen.

Na ingaan van de nieuwe Natuurwet is voor afgegeven omgevingsvergunningen het bevoegd gezag (de gemeente) verantwoordelijk voor handhaving van de voorwaarden met betrekking tot natuur. Provinciaal wordt gecontroleerd of aan de eisen van de wet wordt voldaan bij uitvoering. Op dit moment heeft Waddinxveen, evenals de andere regiogemeenten, toetsing op natuuraspecten bij aanvragen van omgevingsvergunningen en handhaving bij uitvoering niet geregeld. Regionale aanpak verdient hierbij de voorkeur.

Thema: Externe Veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en transport van gevaarlijke stoffen. Daarbij gaat het om ruimtelijke en fysieke maatregelen, en om kennis en bewustzijn bij omwonenden over wat te doen bij problemen.

Op dit moment zijn er een paar aandachtspunten, zoals een bedrijf met een wat hoger risico (volgens het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)) in een woonwijk en nabije (grotere) transportroutes. In Waddinxveen zijn er geen grote knelpunten op het gebied van externe veiligheid. Toekomstige problemen worden voorkomen door toepassing en het actueel houden van het Externe Veiligheidsbeleid, dat in 2012 is opgesteld. In deze visie wordt op externe veiligheid daarom verder niet ingegaan.

Hoofdstuk 3. Verbetering energie- en CO₂-prestatie

Ambitie

Waddinxveen is in 2025 CO₂-neutraal en wekt minimaal 25 % van haar energie duurzaam op

CO₂-neutraal houdt in dat de CO₂-emissies in totaal nul zijn door een zo laag mogelijk energieverbruik en duurzame opwekking. Er kan ter plekke nog wel uitstoot zijn, maar die wordt dan gecompenseerd door bijvoorbeeld investeringen in projecten die CO₂-uitstoot verminderen of CO₂ vastleggen (zoals boomaanplant). Om deze ambitie te bereiken moet het energieverbruik in zijn geheel omlaag. Het gebruik van fossiele brandstoffen moet worden teruggebracht tot het absolute minimum en er moet zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van duurzaam opgewekte energie (in 2025 moet dit minimaal 25% van de dan gebruikte hoeveelheid energie zijn).

In Waddinxveen werd in 2012 ongeveer 270.000 ton CO₂ uitgestoten en ongeveer 3400 terajoule energie gebruikt. Een te hoog energieverbruik is niet alleen slecht voor het milieu, maar kost ook veel geld. Een voorbeeldsom: als het energieverbruik tot 2030 even groot blijft als nu, dan is tussen 2012 en 2030 600 tot 900 miljoen euro opgegaan aan energiekosten voor aanpak van de gevolgen van klimaatverandering zijn dan nog niet meegerekend.

Er is nog een flinke weg te gaan om de ambitie te halen. De gemeente gaat ondernemers en inwoners stimuleren maatregelen te nemen om te komen tot CO₂-neutraliteit. Als organisatie draagt de gemeente zelf bij aan verwezenlijking van haar ambitie en geeft het goede voorbeeld met een CO₂-neutrale bedrijfsvoering.

Thema: Mobiliteit

Het wegverkeer veroorzaakt 20 - 40% van de totale CO₂-uitstoot². In Waddinxveen is de uitstoot veroorzaakt door personenauto's binnen de bebouwde kom 10% van de totale CO₂-uitstoot³. Het bereiken van CO₂-neutrale Gemeente in 2025 kan niet zonder onze mobiliteit te verduurzamen. Naast vermindering van het energiegebruik geeft dat meteen ook schonere lucht, minder ruimtebeslag, minder geluidhinder en minder fijnstof. Daarmee draagt verduurzaming van de mobiliteit ook bij aan de eerste deelambitie (hoofdstuk 2).

Doelstelling 1

In 2025 is de CO₂-uitstoot veroorzaakt door wegverkeer verminderd met 30% ten opzichte van 2013.

In het SER-energieakkoord is afgesproken dat de mobiliteit- en transportsector in 2050 minimaal 60% minder CO₂ zal uitstoten dan in 1990. Als tussenstap moet in 2030 een daling zijn bereikt van circa 17% ten opzichte van 1990. Omdat de gemeente Waddinxveen in 2025 CO₂-neutraal wil zijn, is een hogere doelstelling nodig. Als referentietijdstip is gekozen voor 2013, aangezien er vanaf dan gegevens beschikbaar zijn. Een onderdeel van deze doelstelling is het ondersteunen van elektrisch rijden (zie het uitvoeringsprogramma en bijlage 3).

Met de CO₂-uitstoot wordt de uitstoot van alle actoren (gemeentelijke organisaties, ondernemers en

² Het gaat hierbij om het verkeer exclusief lange afstandsverkeer (dat wil zeggen, exclusief verkeer op de snelweg, binnenvaart, luchtvaart, zeevaart). Bron: analyse van CE-Delft in opdracht van Kennisplatform Verkeer en Vervoer op basis van gegevens uit de emissieregistratie 2012. Volgens de emissieregistratie van 2013 is het wegverkeer de op één na grootste producent van CO₂-uitstoot.

³ Bron: Nederlandse Emissieregistratie 2012. Percentages berekend aan hand van de Klimaatmonitor.

inwoners) binnen de gemeentegrenzen bedoeld. Het vervoer op de snelwegen telt niet mee, aangezien de gemeente hier geen invloed op kan uitoefenen. Het beperken van de CO₂ – uitstoot van het vervoer over snelwegen is een taak voor de provinciale en landelijke overheid.

Thema: Gebouwde omgeving

Verduurzaming van gebouwen helpt bij het verwezenlijken van alle deelambities. Er zijn veel duurzaamheidsmaatregelen op gebouwniveau mogelijk. Bijvoorbeeld maatregelen om energie-efficiëntie, waterefficiëntie, binnenklimaat en comfort te verbeteren. Of gebruik van duurzame (bouw)materialen die zijn vervaardigd of gerecycled volgens mens- en milieuvriendelijke productieprocessen. Zij hebben daardoor minder negatieve impact en zijn tevens beter voor de gezondheid van gebruikers van een gebouw. Ook maatregelen voor levensloopbestendigheid of verbreding van typen gebruik ondersteunen de duurzaamheid. Meer groen rond een gebouw zorgt voor een aantrekkelijke omgeving met een positief effect op de gezondheid van bewoners en gebruikers. Dit alles samen geeft een waardestijging van het onroerend goed. Sommige maatregelen kunnen goed op het lage aggregatieniveau van buurt of wijk worden getroffen. Daarbij geeft samenwerking tussen bijvoorbeeld verhuurders (woningcorporaties) en particuliere eigenaren vaak proces- en kostenvoordelen.

Wat gebeurt er al? – de Triangel

Bij de start van het ontwikkelen van de nieuwe woonwijk de Triangel waren er grote duurzaamheidsambities. Een deel heeft helaas niet plaats kunnen vinden doordat de plannen (zoals zonnepanelen voor de hele wijk) niet haalbaar bleken of doordat investeerders zich terugtrokken (zoals gebeurde na aanbesteding voor de realisatie van een duurzaam energiesysteem). Waar mogelijk is wel zoveel mogelijk gezocht naar duurzame maatregelen, zoals het plaatsen van steigers en bruggen van duurzaam bamboe en het herplaatsen van bomen die elders weg moesten. Op dit moment worden mogelijkheden voor duurzame energie volop onderzocht. Zo wordt er gekeken of het mogelijk is de hele wijk van biogas te voorzien.

Doelstelling 2

Waddinxveen heeft een regionaal duurzaam bouwen-beleid met hogere energie-ambities dan het vigerend Bouwbesluit.

Er is nu regionaal beleid tot 2012 op gebied van duurzaam bouwen, dat tot meer dan toenmalige bouwbesluiteisen oproept. Het Bouwbesluit is tussentijds gewijzigd en het regionaal duurzaam bouwen-beleid is hier nog niet op geactualiseerd. Gebruik ervan verschilt nu per gemeente. Mede om te voorkomen dat door valse concurrentie de eisen in de regio steeds lager worden, is regionaal beleid aan te bevelen. Van belang is daarin op te nemen welke gewenste normen met betrekking tot energie worden nagestreefd. Deze normen moeten zijn gebaseerd op de inschatting van wat nodig is om de overkoepelende CO₂-besparingsambitie te halen. Daarnaast verdient het aanbeveling regionaal overeenstemming te bereiken over de manieren van aanpak (denk aan overleg en beloning, bijvoorbeeld via grond- of Ozb-tarieven). In de gemeentelijke Woonvisie 2012-2017 is al opgenomen dat de gemeente woningcorporaties en projectontwikkelaars zal stimuleren tot hanteren van hogere eisen dan volgens Bouwbesluit. Met woningcorporaties zullen daar prestatieafspraken over worden gemaakt.

Om de uitvoering te vergemakkelijken zijn afspraken over toe te passen toetsings- en/of berekeningsinstrumenten van belang (denk bijvoorbeeld aan gebruikelijke certificeringsinstrumenten). Duurzaam bouwen heeft ook een positieve weerslag op de leefbaarheid en betaalbaarheid, zoals behandeld in hoofdstuk 2.

Doelstelling 3

Duurzaamheidseisen en -afspraken in de bouw worden getoetst en gehandhaafd.

Gemeenten stellen in een handhavingsplan de prioriteiten vast waar bij controles op moet worden gelet, gezien (financiële) beperkingen met betrekking tot de tijdsinzet van de Bouw- en woningtoezicht (BWT)-ambtenaren. De huidige BWT-handhavingsprioriteiten bevatten niet de Bouwbesluit-eisen of de onderlinge afspraken tussen gemeente en ontwikkelaars of woningcorporaties.

Doelstelling 4

De niet-gemeentelijke gebouwen in Waddinxveen zijn in 2025 energiezuinig: bestaande bouw is minimaal 50% zuiniger dan in 2012 en nieuwbouw is minimaal energieneutraal.

In zowel woningen als bedrijfspanden wordt op dit moment meer energie gebruikt dan nodig. Warmte lekt weg en elektriciteit wordt gevraagd waar niemand er gebruik van maakt (aanstaan van apparaten of licht in ruimtes waar niemand is). Voor gemeentelijke gebouwen geldt grotendeels hetzelfde: zie doelstelling 11 hieronder. Door fysieke en gedragsaanpassingen kan hierin verbetering worden gebracht.

Doelstelling 5

Geluidssaneringen van rijksweg worden gekoppeld aan energiemaatregelen.

De rijksoverheid stelt via de provincies geld beschikbaar om huizen die een te grote geluidsbelasting hebben geluidsdichter te maken. Energie-isolatie direct meenemen is efficiënt, kostenverlagend en geeft bewoners korter overlast. Dit draagt direct bij aan de gestelde ambitie op CO₂-uitstoot.

Thema: Energieopwekking

Duurzame energie is energie opgewekt uit niet-fossiele bronnen. De regio biedt daarvoor diverse mogelijkheden: windenergie, biomassa, bodem-energie en zonne-energie. Om uiteindelijk te komen tot volledig duurzame energieopwekking zal Waddinxveen moeten samenwerken met buurgemeenten en de provincie, met particulieren en bedrijven.

Doelstelling 6

Waddinxveen heeft eind 2016 een overzicht van de behoefte aan energie (ook in de toekomst) en hoe die duurzaam zou kunnen worden gedekt. In 2025 is minimaal 25% van deze mogelijkheden uitgevoerd.

Om op den duur aan de ambities te voldoen is inzet op verschillende duurzame energie-opwekkingsmethoden nodig. Voor windenergie is een centrale aanpak voor de hand liggend, voor bio-energie kan zowel centraal als decentraal worden geopereerd, zonne-energie is veelal decentraal het best toe te passen en bodemenergie vergt veelal gezamenlijke aanpak en ordening. Om de noodzakelijke mix van methoden te bepalen is onderzoek nodig. Maar ook voordat scenario's zijn opgesteld kan al begonnen worden met verschillende toepassingen.

Doelstelling 7

Waddinxveen produceert voldoende biomassa voor duurzame energieproductie.

Door uitbreiding van "oogstbaar groen" is de hoeveelheid biomassa op te schroeven (zie ook hoofdstuk 2 over leefbaarheid), zodat de doelstelling van meer duurzame energieproductie ook deels via deze weg gehaald kan worden. Dit hangt onder andere samen met het groenbeleid, maar kan bijvoorbeeld ook op bedrijfsterreinen worden toegepast. Wat onder voldoende moet worden verstaan zal worden bepaald via de acties die nodig zijn voor het behalen van doelstelling 6 (zie uitvoeringsprogramma).

Doelstelling 8

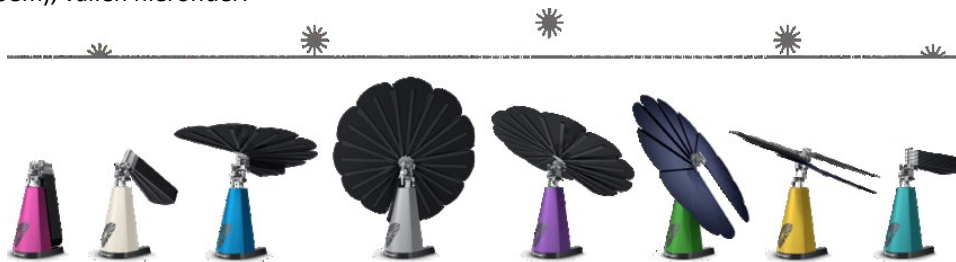
In de Gemeente Waddinxveen wordt niet geboord naar fossiele brandstoffen.

Gebruik van fossiele brandstoffen draagt bij aan het klimaatprobleem. Winning van nieuwe bronnen uit de bodem van Waddinxveen staat dan ook haaks op de (gemeentelijke) energieambitie. Ook de ruimtelijke, landschappelijke en mogelijk ondergrondgerelateerde impact van boren naar en oppompen van fossiele brandstoffen is onwenselijk. Na het VNG-standpunt uit 2015 dat schaliegasboringen onwenselijk zijn, is voor de langere termijn een gemeentelijk én regionaal standpunt over afwijzen van boringen naar alle soorten fossiele energie op zijn plaats.

Doelstelling 9

De gemeente draagt bij aan het bevorderen van duurzaam ondernemen.

Duurzaam ondernemerschap houdt in: ondernemen met aandacht voor milieu en maatschappij. Zowel in de individuele bedrijfsvoering als in de relatie met de omgeving waar de onderneming gevestigd is. Het gaat om de balans tussen en wederzijdse stimulus van de 3 p's: people, planet en profit. Te denken valt aan energiebesparing, schoon vervoer, milieuvriendelijke productiemethoden en duurzaam inkopen. Maar ook innovatie en het gebruik van nieuwe technieken, zoals 3D-printen en "Smartflowers" (zonnepanelen in de vorm van een bloem), vallen hieronder.

Afbeelding: Smartflower POP. Momenteel staat er een 'smartflower' aan het Noordeinde. Binnenkort staan er drie stuks op het terrein van Condor Benelux op het Coenecoop Bedrijventerrein.

Duurzaam ondernemen draagt bovendien bij aan het verbeteren van de concurrentiepositie van een onderneming. Investeren in duurzame maatregelen leidt op termijn tot flinke kostenbesparingen en komt ten goede aan het imago.

Deze doelstelling draagt bij aan alle drie de deelambities. Omdat de nadruk in de uitwerking van deze doelstelling op energie ligt, wordt zij hier genoemd.

De gemeente heeft een rol bij het behouden en versterken van de actieve samenwerking met ondernemers om, daar waar wederzijdse inspanning nodig is, duurzame initiatieven mogelijk te maken. Daarnaast kan de gemeente ondernemers stimuleren en inspireren tot het nemen van duurzame maatregelen die aansluiten bij deze visie. Dit kan de gemeente onder andere doen door bij te dragen aan het instandhouden en stimuleren van het DuurzaamheidsPlatform bedrijven van Waddinxveen (DPW).

Thema: Gemeentelijke organisatie

Om de CO₂-ambitie te halen dient de gemeente als organisatie ook haar eigen bedrijfsvoering en de uitvoering van haar publieke taken zo energiezuinig mogelijk uit te voeren. Daarmee kan de gemeente kosten besparen en bovendien direct een goed voorbeeld neerzetten en voor haar inwoners en ondernemers inspirerend werken. In het hoofdstuk over verbetering van de leefomgeving (hoofdstuk 2) zijn al enkele aspecten benoemd die de gemeente in de openbare ruimte kan aanpakken om de totale energiebehoefte te verminderen. Hier zal worden ingegaan op nog een aantal aspecten.

Doelstelling 10

Waddinxveen voldoet voor openbare verlichting minimaal aan de doelstellingen uit het SER-energieakkoord.

In het SER-energieakkoord zijn de volgende doelen gesteld:

- 20% energiebesparing in de openbare verlichting (OVL) en verkeersregelinstallaties (VRI's) in 2020 ten opzichte van 2013;
- 50% energiebesparing in OVL en VRI's in 2030 ten opzichte van 2013;
- 40% slim energiemanagement in OVL in 2020;
- 40% energiezuinige OVL in 2020.

Hierbij wordt ervoor gezorgd dat de sociale veiligheid niet verminderd.

In 2014 gebruikte Waddinxveen 964.205 kWh voor de OVL (zie onderstaande tabel voor verdere gebruiksgegevens over OVL).

	Gecalculeerd verbruik 2013 (kWh)	Gecalculeerd verbruik 2014 (kWh)	besparing t.o.v. 2013	%zuinig	%slim	%LED OVL	Ontwikkeling aantal lichtbronnen 2013->2014
Landelijk			0,7%	19,6%	22,8 %	5%	2,5%
Waddinxveen	951.108	964.205	1,4%	14,5%	0,2%	0%	-0,8%

Doelstelling 11

De energieprestatie van het nieuwe gemeentehuis wordt binnen de kaders van het Raadsbesluit verbeterd door toepassing van innovatieve technieken.

Het gemeentelijk vastgoed is in 2025 CO₂-neutraal. Leegstand wordt voorkomen. Indien renovatie de meest duurzame optie is, heeft dit de voorkeur boven nieuwbouw. Dit wordt per geval afgewogen.

Onder gemeentelijk vastgoed valt de eigen huisvesting van de gemeente en het maatschappelijk vastgoed (onderwijsgebouwen, sportaccommodaties, welzijnsgebouwen, onderwijsgebouwen, brandweerkazerne en gemalen).

Met de genoemde ambitie sluiten we aan bij het SER-energieakkoord en de daarna aangescherpte ambitie voor overheidsgebouwen:

- Nieuwbouw en uitgebreid gerenoveerde overheidsgebouwen (bijna) energieneutraal in 2018;
- In 2030 bestaande bouw gemiddeld energielabel A;
- In 2050 gebouwde omgeving energieneutraal.

Wat "uitgebreid gerenoveerd" en "bijna energie-neutraal" inhoudt, staat in rijksdocumenten omschreven.

Doelstelling 12

Tot 2025 vindt er een jaarlijkse besparing plaats van minimaal 2% op het gemeentelijk energieverbruik en de gemeente gebruikt in 2025 decentraal opgewekte, duurzame energie.

De gemeente gaat jaarlijks minimaal 2% energie besparen. Deze besparing kan bijvoorbeeld ook in één keer behaald worden door in jaar X een investering te doen die ervoor zorgt dat in de vijf jaren erna 10% energie bespaard wordt ten opzichte van jaar X. Door toepassing van gebruiksmetingssystemen en andere slimme instrumenten kan een beter zicht worden verkregen op energieverbruik en mogelijke maatregelen om dat verbruik te verminderen. Een goed voorbeeld van een kans is het preciezer afstellen (en aanpassen aan veranderende omstandigheden) van gemalen. Ook gedragsaanpassingen van gebruikers leveren winst op. Op dit moment koopt de gemeente 100% groene stroom in. Dat wil zeggen dat de afgenomen stroom zelf niet per sé op duurzame wijze is opgewekt, maar dat voor de hoeveelheid gebruikte stroom elders in Europa een

gelijke hoeveelheid energie duurzaam wordt opgewekt. De gemeente wil in 2025 volledig duurzame en lokaal opgewekte stroom gaan gebruiken. Toepassing van wind- en/of zonne-energie op daken of kleinere toepassingen (een zonnepaneeltje bij een verkeerslicht bijvoorbeeld) dragen bij aan decentraal opgewekte energie.

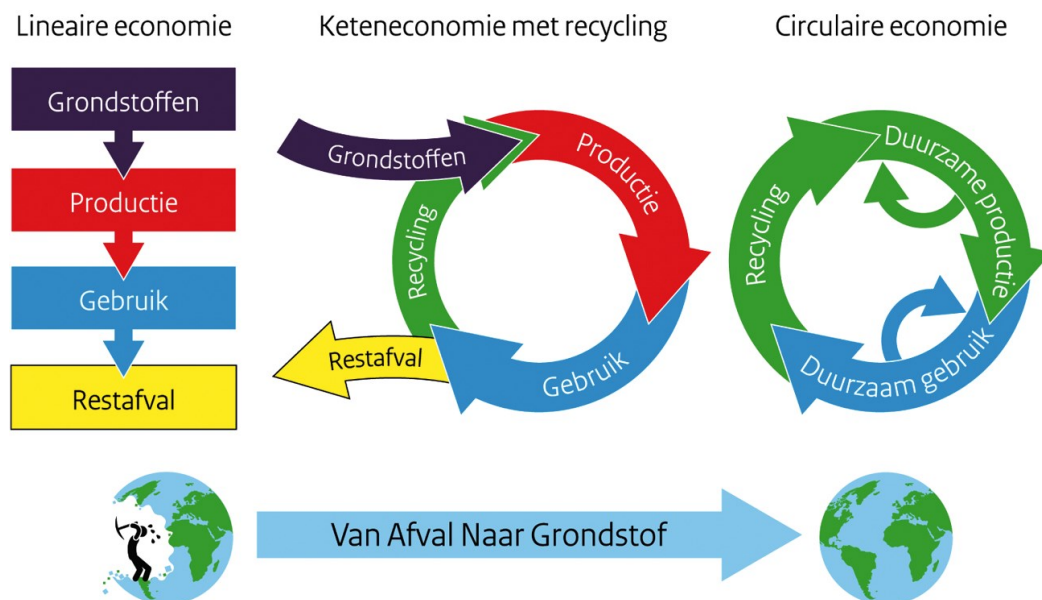
Hoofdstuk 4. Naar een circulaire economie

Ambitie

Grondstofcycli zijn in 2025 voor 50% gesloten op een zo laag mogelijk schaalniveau

Op dit moment hebben we een keteneconomie met recycling (zie onderstaande afbeelding). Dit houdt in dat we nieuwe grondstoffen gebruiken in onze productie en deze na gebruik voor een groot deel weggooien als restafval. Dit model is niet houdbaar. De grondstoffenvoorraad raakt op, de afvalberg groeit en de productiemethoden zijn schadelijk voor klimaat en milieu. Daarom moeten we onze vraag naar materialen en water verminderen en grondstoffen hergebruiken. Kortom, sluiten van de ketens. Hoofdstuk 3 gaat in op sluiten van de energie-keten.

Met een zo laag mogelijk schaalniveau wordt bedoeld: zoveel mogelijk gebruik maken van lokaal beschikbare grondstoffen en deze ook weer op een zo lokaal mogelijk niveau (zo dicht mogelijk bij de bron) hergebruiken.

De gemeente kan hier zelf aan bijdragen en daarnaast in haar beleid en voorschriften op aansturen bij haar inwoners, partners en ondernemers. Stimuleren, inspireren en samenwerken, staan hierbij centraal. Alleen samen en in regionaal verband kunnen we komen tot een circulair Waddinxveen.

Doelstelling 1

In 2020 is het restafval per inwoner gedaald naar 100 kilo, het scheidingspercentage van inwoners is gestegen naar 75 %, recycling is verhoogd naar 85% en hergebruik is 60%. Deze percentages zijn in 2025 elk nog eens 5 procent verbeterd.

Om te komen tot een Waddinxveen waar de kringlopen gesloten zijn, is het essentieel dat we afval herdefiniëren: van overblijfsels die verbrand of gestort worden, zonder waarde, naar grondstoffen die opnieuw ingebracht worden in het productieproces. Op dit moment produceert elke inwoner in Waddinxveen 205 kilo afval per jaar en wordt slechts 44% van het huishoudelijk afval gescheiden.

De gemeente sluit in haar doelstelling aan bij landelijke plannen als Van Afval Naar Grondstof (VANG) en het Landelijke Afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP2). Deze doelstelling wordt uitgewerkt in het op te stellen Grondstoffenbeheerplan (zie de uitvoeringsagenda voor toelichting).

Daarnaast wordt ook ingezet op de aanpak van zwerfafval (zie ook hoofdstuk 2 en het uitvoeringsprogramma).

Thema: Circulaire economie

Om uiteindelijk te komen tot volledig gesloten ketens moeten we ons, naast recycling aan de achterkant (afval), ook richten op de voorkant van het proces. Al bij het ontwerpen van een product moet rekening worden gehouden met de levensloop van het product in de kringloop. De focus moet verbreed worden naar de hele keten: van ontwerp, tot gebruik tot en met de afdankfase van het product en het weer in gebruik nemen van het product of de grondstoffen waar het uit is opgebouwd. Dit betekent dat we moeten toewerken naar nieuwe productieprocessen, eigendomsverhoudingen, netwerken en ketens. Denk bijvoorbeeld aan een papierproducent die van alleen het produceren van papier ook de inzameling en het hergebruik van het oud papier op zich neemt.

De gemeente kan door middel van haar eigen inkoop en aanbesteding circulariteit bevorderen en een trekkersrol vervullen bij het herontwerpen van de grondstoffenketens.

Doelstelling 2

Gemeente koopt 100% duurzaam in.

De gemeente heeft de positie om ondernemers te bewegen tot een circulair (bijv. *Cradle 2 Cradle*) ontwerp van hun product, door als inkoper en aanbesteder de marktvrage te verhogen. Daarmee geeft zij als 'koploper' tevens een goed voorbeeld.

Sinds januari 2015 is de gemeente verplicht om 100% duurzaam in te kopen: bij 100% van de uitgaven besteed aan producten en diensten waarvoor duurzaamheidscriteria zijn opgesteld, moeten duurzaamheidscriteria worden toegepast. In de praktijk levert dit nog een aantal knelpunten op. Het uitvoeringsprogramma beschrijft hoe de gemeente hiermee omgaat en welke aanvullende acties ze gaat ondernemen.

Kosten duurzaam inkopen en aanbesteden – duurzaam inkopen en aanbesteden hoeft niet duurder te zijn dan reguliere inkoop en aanbestedingen. Het kan op de langere termijn zelfs meer opleveren. Bijvoorbeeld LED-verlichting. Het aanschafbedrag is hoger, maar door een lager energieverbruik en minimale onderhoudskosten ben je op de langere termijn goedkoper uit. Om investeringen in duurzaamheid rendabel te laten zijn, is het belangrijk te zoeken naar mogelijkheden voor langere begrotingstermijnen en een ontschotting waar nodig tussen investeringsbudgetten en onderhoudsbudgetten.

Doelstelling 3

Bedrijven en organisaties gebruiken hun grondstofstromen in 2025 voor minimaal 50% circulair.

De gemeente kan een voortrekkersrol vervullen bij het herontwerpen van de ketens. Hoe? Daar heeft het Utrecht Sustainability Institute (USI) een stappenplan voor opgesteld (zie het blauwe kader op de volgende pagina). Dat plan zal als kader dienen bij de uitvoering van deze doelstelling, startend met een pilot. Omdat Waddinxveen op zichzelf staand niet circulair kan worden, zal samenwerking met de regiogemeenten moeten plaatsvinden om te komen tot een op de regionale kwaliteiten toegepaste strategie.

De 8 stappen van USI om te komen tot een Circulaire Stad

Stap 1: Selecteer de meest kansrijke grondstofstromen

Stap 2: Analyseer met stakeholders de opties voor kringloop-sluiting.

Stap 3: Formuleer scenario's voor kringloopsluiting

Stap 4: Stel een korte- en langetermijnstrategie op

Stap 5: Definieer verantwoordelijkheden en rollen tussen stakeholders

Stap 6: Zet vanaf het begin een communicatiestrategie op die inwoners en bedrijven betreft en bottom-up initiatieven ondersteunt

Stap 7: Monitor en evalueer bereikte resultaten

Stap 8: Zet een circulair inkoopbeleid op

Hoofdstuk 5. Communicatie en educatie

Betrokkenheid van inwoners, (maatschappelijke) organisaties en ondernemers is essentieel voor het realiseren van het duurzaamheidsbeleid. Alle ambities en doelstellingen uit de bovenstaande hoofdstukken zijn alleen waar te maken als niet alleen de gemeente zich inzet, maar de hele Waddinxveense samenleving. Gelukkig zijn in Waddinxveen al vele inwoners en ondernemers duurzaam bezig. Om naast deze koplopers ook anderen bij het beleid en vooral de uitvoering te betrekken, gaat de gemeente haar ambities actief uitdragen: waar staat de gemeente voor, waar zet zij op in en hoe kunnen de inwoners hier aan bijdragen.

Daarnaast gaat de gemeente koplopers actief ondersteunen bij het enthousiasmeren van andere inwoners. In Waddinxveen zijn al diverse groepen actief bezig met het verspreiden van een duurzame boodschap. Zo is er een aantal jaar geleden een inwonerswerkgroep 'communicatie duurzaamheid' opgericht, mede op initiatief van de Raad. De gemeente blijft deze groep ondersteunen en gaat helpen met het uitbreiden van hun bereik.

Een andere prioriteit is de Waddinxveense jeugd. Deze duurzaamheidsvisie gaat ook over hun toekomst. Door de jeugd vroeg en doorlopend te betrekken bij de natuur in hun eigen omgeving én bij het streven naar verduurzaming, kunnen zij zich ontwikkelen tot milieubewuste, toekomstgerichte inwoners die zorg voor hun leefomgeving hebben. Als volwassen burger zullen zij in de toekomst een nog betere samenwerkingspartner zijn voor het bereiken en behouden van een duurzame Gemeente. De gemeente gaat de jeugd van nul tot achttien jaar bereiken door middel van activiteiten specifiek gericht op duurzaamheid en door Natuur- en Milieueducatie (NME) op scholen en op de buitenschoolse opvang.

Hieronder staat een aantal overkoepelende communicatie- en educatiedoelstellingen beschreven. Verder geldt dat communicatie en educatie zullen worden ingezet waar dat de andere doelstellingen kan ondersteunen. Zie daarvoor het uitvoeringsprogramma.

Doelstelling 1

Binnen de Gemeente Waddinxveen zijn de duurzaamheidsacties en –maatregelen van de gemeentelijke organisatie bekend.

De gemeente voert een flink aantal relevante maatregelen en activiteiten uit en maakt die via haar verschillende media-kanalen bekend. Op basis daarvan hebben inwoners en ondernemers kennis van wat er gebeurt en kunnen dat als voorbeeld en inspiratiebron gebruiken.

Doelstelling 2

Kennis en bewustzijn met betrekking tot duurzaamheid zijn in 2025 verbeterd ten opzichte van 2015.

Inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties weten wat duurzaamheid inhoudt, weten wat zij er zelf aan kunnen bijdragen en zijn enthousiast en betrokken bij het in stand houden en verbeteren van de leefomgeving en het mee helpen behalen van duurzaamheidsambities. Naast het uitdragen van haar eigen acties, geeft de gemeente hiertoe ook aandacht aan de goede voorbeelden van anderen. Een manier om dit te monitoren is bijhouden in hoeverre bepaalde doelstellingen waarvoor inzet van inwoners en ondernemers noodzakelijk is, worden gehaald, en de mate van betrokkenheid van inwoners bij meedenk- en uitvoeringsprojecten.

Doelstelling 3

Er is een Natuur- en Milieueducatie-aanbod van uitstekende kwaliteit, waar goed gebruik van wordt gemaakt. Duurzaamheid is opgenomen in het schoolcurriculum.

Waddinxveense basisscholen maken gebruik van het aanbod van NME-lessen van het regionale NME-centrum De Zwanebloem (van de Omgevingsdienst Midden Holland). Door de regionale aanpak, uitgevoerd door deskundige professionals, zijn kwaliteit en actualiteit gewaarborgd, onder andere in meerjarige leerlijnen. Om de leercurve niet te onderbreken, is het zaak dat ook het voortgezet onderwijs duurzaamheids- en NME-lessen en –projecten aanbiedt. Door NME- en duurzaamheidseducatie structureel in het schoolcurriculum op te nemen is ‘duurzaamheids-vorming’ niet meer afhankelijk van de inzet van een enkele enthousiaste docent.

Doelstelling 4

Jongeren zijn betrokken bij duurzaamheidsinitiatieven.

De gemeente laat onder andere in samenwerking met Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland (STJMMH) activiteiten voor jongeren organiseren gericht op duurzaamheid en geeft ruimte voor de initiatieven van jongeren op dit gebied. Ook de Buitenschoolse Opvang biedt kansen voor het aanbieden van natuur- en duurzaamheidsgerichte activiteiten.

Hoofdstuk 6. Financiën, monitoring en risico's

In dit hoofdstuk worden de beschikbare middelen en de wijze van monitoring en evaluatie toegelicht. De concrete uitwerking komt in het uitvoeringsprogramma dat volgt op deze visie.

Financiën

Revolverend fonds

In het coalitieakkoord 2014 – 2018 is opgenomen dat in 2016 en 2017 elk jaar € 50.000 ingezet gaat worden in de opstart van een zogenaamd revolverend fonds.

Uitgangspunten voor dit fonds zijn:

- de maatregelen die bekostigd worden uit dit fonds zijn in lijn met de duurzaamheidsambities en leiden tot een duurzamere samenleving;
- de middelen worden ingezet voor maatregelen die energiebesparingen en /of energiewinst opleveren. De daaruit voorkomende financiële besparingen kunnen het fonds opnieuw vullen;
- de terugverdiende middelen worden opnieuw ingezet voor duurzame maatregelen;
- de middelen worden in eerste instantie alleen ingezet voor gemeentelijke initiatieven.

Voorbeelden van maatregelen/initiatieven die bekostigd kunnen worden uit het revolverend fonds zijn: zonnepanelen op daken van gemeentelijke gebouwen, vervanging van de openbare verlichting met LED-lampen, mogelijk maken van een nieuwe windmolen.

Duurzaamheidsbudget en ambtelijke inzet

Jaarlijks is er een duurzaamheidsbudget van € 12.473 beschikbaar. Dit budget kan alleen worden ingezet voor de inhuur van diensten van derden. Een deel van de uitvoering van de acties, zoals uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, kunnen hieruit bekostigd worden. Daarnaast zal er extra budget nodig zijn voor de komende jaren, zowel voor de bekostiging van enkele acties als voor de uren ambtelijke inzet.

Diverse acties die opgenomen zijn in het uitvoeringsprogramma, passen binnen de huidige werkzaamheden. Extra ambtelijke inzet hiervoor zal beperkt zijn.

Voor een ander deel, de acties die “nieuw” zijn of een significante inspanning in tijd vragen, zullen uren moeten worden vrijgemaakt. Gebaseerd op het concept-uitvoeringsprogramma is naar schatting in 2016 en 2017 jaarlijks 900 uur nodig. Dit staat gelijk aan een budget van € 45.000 per jaar.

Daarnaast valt een deel van de doelstellingen binnen de expertise van de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH). Deze dienst voert taken uit op milieu- en duurzaamheidsgebied en houdt bouw- en woningtoezicht in opdracht van de gemeente. Naar aanleiding van deze visie gaat de gemeente in gesprek met de omgevingsdienst om de prioritering in de door de ODMH uitgevoerde werkzaamheden, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst (DVO), te herschikken en mogelijkheden voor extra inzet af te tasten.

Monitoring, evaluatie en borging

Een deel van de benodigde ambtelijke uren zullen worden gebruikt voor het aanstellen van een duurzaamheidscoördinator. Deze coördinator bewaakt de voortgang van het uitvoeringsprogramma en stuurt bij waar nodig. Jaarlijks wordt de voortgang richting het halen van de ambities geëvalueerd en worden acties zo nodig bijgesteld voor het komende jaar. In het kader van betrekken van inwoners en ondernemers wordt deze evaluatie tijdens een openbare en “feestelijke” bijeenkomst bekend gemaakt.

In bijlage 2 staat een lijst met mogelijke monitoringsinstrumenten.

Om de ambities te behalen is inzet op meerdere terreinen nodig. Borging van de duurzaamheidsdoelstellingen in de organisatie is essentieel. Daarom wordt duurzaamheid een vast onderdeel van elk nieuw beslis- en beleidsstuk.

Mogelijke risico's

Het grootste risico is dat er onvoldoende budget (en daarmee capaciteit) wordt vrijgemaakt om de in deze visie beschreven doelstellingen te behalen binnen de geplande tijd. Dit zal ertoe leiden dat de ambitie niet voor 2025 gehaald wordt, maar maatregelen op de lange baan worden geschoven. Dit heeft niet alleen ongewenste gevolgen voor de leefomgeving, maar levert ook imagoschade op voor de gemeente. De gemeente zal regionaal en landelijk achterblijven. Daarnaast kan dit als gevolg hebben dat inwoners en ondernemers die initiatieven willen nemen, onvoldoende ruggensteun van de gemeente krijgen. Dit heeft nadelige gevolgen voor de ondernemers- en inwonersvriendelijkheid.

Een ander risico is dat de inspanningen vanuit de inwoners en ondernemers onvoldoende zullen opleveren. De in deze visie geschetste ambitie kan alleen gehaald worden als de andere maatschappelijke partijen even hard meehelpten als de gemeente zelf. De gemeente kan daarvoor zichzelf als voorbeeld laten zien. Verder kan zij stimuleren, enthousiasmeren en mogelijke belemmeringen wegnemen, maar de maatregelen van die partijen zijn noodzakelijk.

Beide risico's kunnen worden beheerst door voldoende middelen (zowel in geld als uren) beschikbaar te stellen voor het behalen van de doelstellingen in deze visie.

Bijlagen

Bijlage 1 Verklarende woordenlijst

Aardgas	In de diepe ondergrond aanwezige warmte die kan worden gebruikt als energiebron door middel van het boren van zeer diepe putten. Ook wel geothermie genoemd.
Biogas	Een mengsel van voornamelijk methaan en koolstofdioxide dat ontstaat door vergisting zonder zuurstof. Biogas kan verbeterd worden tot aardgaskwaliteit (groen gas). Biogas kan ook worden gemaakt door vergassing van droge biomassa.
Biomassa	Biologisch afbreekbaar gedeelte van producten, afvalstoffen en resten van land- en bosbouwbeheer en van industrieel en huishoudelijk afval. Biomassa kan gebruikt worden om biogas te produceren.
Bodemenergie	Bodemenergie maakt gebruik van de natuurlijke warmte van de bodem en het grondwater.
Brijnlozingen	Brijnlozingen zijn lozingen in de ondergrond van zout water (brijnwater) dat overblijft nadat glastuinbouwers grondwater hebben opgepompt voor gietwater en hebben ontzilt, zodat het kan worden toegepast op hun gewassen. In principe mag dit niet terug worden gebracht in de ondergrond (Zie Activiteitenbesluit in bijlage 2).
Circulaire economie	Economisch systeem dat gericht is op het maximaliseren van de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het minimaliseren van waardevernietiging.
CO₂-neutraal	Er zijn geen CO ₂ -emissies. Er kan feitelijk nog wel uitstoot zijn, maar deze wordt gecompenseerd door bijvoorbeeld investeringen in energiebesparende projecten.
Decentrale energieopwekking	Energieopwekking dichtbij de gebruiker. Dit zorgt voor minder energieverlies bij het transport. Meestal gaat het om kleinschalige, duurzaam opgewekte energie, zoals geothermische energie, wind- en zonne-energie.
Europese geluidskaarten	Kaarten die de geluidsbelasting aangeven in de omgeving van belangrijke wegen, spoorwegen en luchthavens en industrie volgens twee indicatoren; één voor nacht en één voor dag. Het gebruik van de indicatoren wordt in Europese richtlijnen voorgeschreven.
Externe veiligheid	Dit gaat om de veiligheid met betrekking tot gevaarlijke stoffen voor personen die niet betrokken zijn bij de activiteiten met gevaarlijke stoffen (in inrichtingen, opslagplaatsen of bij transport).
Fossiele brandstoffen	Koolstofverbindingen die gedurende miljoenen jaren ontstaan zijn uit dierlijke en plantaardige resten. De belangrijkste fossiele brandstoffen zijn aardolie, aardgas en steenkool.
Gemaal	Inrichting om het waterniveau op peil te houden; een gemaal brengt water van een lager naar een hoger niveau. Er zijn gemalen voor watersystemen en gemalen voor rioolwater.

Hittestress	Gezondheidsprobleem onder omstandigheden van uitzonderlijk warm weer. Kwetsbare mensen kunnen door de hoge temperaturen hun warmte niet kwijt en het risico op uitdrogen, hartaanval en/of beroerte tot en met voortijdige sterfte neemt toe. Hittestress heeft ook gevolgen voor economische processen en voor dieren.
Klimaatbestendig	Ingespeeld zijn op klimaatveranderingen, bijvoorbeeld zorgen voor een goede waterhuishouding die ook een grotere hoeveelheid neerslag aan kan.
LED-verlichting	LED (Light Emitting Diode) is een duurzaam soort verlichting door een laag energieverbruik en lange levensduur.
Monitoringsinstrumenten	Instrumenten die worden ingezet om de resultaten van beleid en projecten te meten.
Natuur- en Milieueducatie	Alle vormen van leeractiviteiten die betrekking hebben op natuur, milieu, ecologie, landschap en duurzaamheid.
Omgevingsdienst	Regionale uitvoeringsdienst die de wettelijke en andere afgesproken milieu- en duurzaamheidstaken voor aangesloten gemeenten en de provincie uitvoert. Voor Waddinxveen is de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH) actief.
Omgevingsvergunning	Vergunning voor bouwen, milieu en ruimte (bijvoorbeeld voor verbouwingen, werkzaamheden in beschermd natuurgebied of ontheffingen Flora- en faunawet). De vergunning wordt verleend door de Omgevingsdienst.
Omgevingswet	Wet die regels voor gebruik van de omgeving bundelt. Doel van de Omgevingswet is: vereenvoudiging, betere afstemming mogelijk maken tussen plannen voor ruimtelijke ordening, natuur en milieu, stimuleren duurzame projecten en meer ruimte geven aan overheden om hun omgevingsbeleid op eigen behoeftes en doelstellingen en die van de gebruikers af te stemmen. De wet treedt waarschijnlijk in 2018 in werking.
Onroerend zaak belasting (OZB)	Jaarlijkse belasting voor huiseigenaren en bedrijven. De hoogte van de OZB wordt door de gemeente bepaald aan de hand van de WOZ-waarde (de vrije verkoopwaarde van een pand op de waardepeildatum, namelijk op 1 januari van het vorige jaar).
Oogstbaar groen	Met oogstbaar groen wordt in deze visie groen bedoeld dat geschikt is als biomassa.
Revolverend fonds	Is een financieel fonds, dat beschikbaar is voor uitgaven (leningen of investeringen), die op redelijk korte termijn moeten worden terugbetaald, zodat het fonds gevuld blijft en beschikbaar voor nieuwe leningen. Doordat de uit het fonds betaalde zaken op zichzelf geld opleveren (denk aan zonnepanelen) is de terugbetaling min of meer gegarandeerd.
Schaliegas	Aardgas gewonnen uit schalie, harde kleisteenachtige lagen die zich diep in de ondergrond bevinden. Eind 2015 komt het Energierapport uit. Hierin geeft het kabinet zijn visie op een duurzame energievoorziening. Hierin komt ook te staan of schaliegas wel of geen optie is.
Sociale cohesie	Betreft de samenhang in een maatschappij tussen leden van die maatschappij. Men identificeert zich met elkaar en voelt zich

	verbonden. Dit kan van micro- (gezin) tot macroniveau zijn. In Waddinxveen wordt gestreefd naar sociale cohesie op gemeentelijk niveau en op wijk- en buurniveau.
Structuurvisie bodem	Visie die ingaat op alle activiteiten in de ondergrond en de onderlinge afstemming hiervan in samenhang met de bodemkwaliteit. Denk hierbij aan winning en opslag van aardgas, bodemwarmte of drinkwater, en aan ondergronds bouwen, leidingen en eventuele verontreinigingen.
Terajoule (TJ)	Een joule is een eenheid van energie. Eén joule staat gelijk aan één wattseconde. Een terajoule is één joule met twaalf nullen (10^{12}). Ter vergelijking: een elektrische lamp verbruikt per seconde één joule energie.
Ultra-fijnstof	Fijnstof is een schadelijke stof die luchtverontreiniging veroorzaakt. Hoe kleiner de deeltjes stof, hoe meer schade ze aanrichten. Ultra-fijnstof bestaat uit deeltjes kleiner dan 0,1 micrometer en is daarmee de kleinste en dus schadelijkste fractie fijnstof.

Bijlage 2 Monitoringsinstrumenten

Voor het bijhouden van deel-ambitie 1: Waddinxveen heeft in 2025 een leefomgeving die gezondheid en welbevinden van mensen positief beïnvloedt:

- Percentage oppervlakte water, groen en bomen
- Metingen luchtkwaliteit, stank en geluidsniveaus in aandachtsgebieden
- Aansluiten bij bevolkingsonderzoek /enquêtes onder inwoners waarin leefomgevingsvragen zijn opgenomen
- Gemeentelijke Duurzaamheidsindex (GDI)
- Waar Staat je Gemeente

Voor het bijhouden van ambitie 2: Waddinxveen is in 2025 CO₂-neutraal en wekt 25 % van haar energie duurzaam op

- Energieverbruiksgegevens en CO₂-uitstoot per gemeente en per branche zijn jaarlijks, steeds met een jaar vertraging, beschikbaar via het CBS (mede op basis van de gegevens van netbeheerders en energieleveranciers)
- Energieverbruik en CO₂-uitstoot van gebouw-aansluitingen zijn tot op postcodeniveau (zonder privacy-schending) per dag beschikbaar
- Deelname aan Rijksmonitoring Energieakkoord
- De gemeente kan aansluiten bij een meetinstrument dat bepaalt hoeveel CO₂-winst voorgestelde acties opleveren
- Milieubarometer voor monitoring bedrijfsvoering gemeente

Voor het bijhouden van ambitie 3: Grondstofcycli zijn in 2025 voor 50% gesloten op een zo laag mogelijk schaalniveau

- Afvalscheidingspercentages en hergebruikpercentages zijn jaarlijks beschikbaar via Cyclus
- Monitoring duurzaam inkopen wordt nog vormgegeven (zie uitvoeringsprogramma)

Bijlage 3 Lijst relevante wet- en regelgeving en beleid

Onderstaand worden kort een aantal relevante wet- en regelgevingen en beleidskaders genoemd. Deze lijst is niet uitputtend. Voor uitgebreidere inhoud wordt verwezen naar de stukken zelf.

Wetgeving

Natuurwet

Per 1 maart 2016 treedt (waarschijnlijk) de nieuwe natuurwet in werking. Deze wet combineert de oude natuurbeschermingswet (wet ter bescherming van natuurgebieden), flora- en faunawet (ter bescherming van planten- en diersoorten) en boswet tot 1 wet om te komen tot vereenvoudiging van de bescherming van in het wild levende dieren en planten, natura 2000-gebieden en bossen. Vanaf het ingaan van deze wet zijn natuuraspecten opgenomen in de omgevingsvergunning en geldt per definitie de gemeente als bevoegd gezag voor vergunningverlening, toetsing en handhaving op natuuraspecten. Tot die tijd is de gemeente op deze aspecten bevoegd gezag als de initiatiefnemer zelf de natuuraspecten inbrengt bij de omgevingsvergunning.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (afgekort Wabo)

De Wabo integreert een groot aantal (circa 25) vergunningen, ontheffingen en meldingen (verder te noemen toestemmingen) op gebied van milieu, wonen, ruimtelijke ordening, natuurbescherming enzovoorts tot één omgevingsvergunning. De gemeente is hiervoor het bevoegd gezag en de Omgevingsdienst geeft de vergunning af en toetst er op. Tot eind 2015 kunnen aanvragers natuuraspecten nog via een aparte route in brengen. Vanaf begin 2016 zullen ook al deze aspecten binnen dezelfde omgevingsvergunning zijn geregeld (zie bij Natuurwet).

De belangrijkste uitvoeringsregelingen van de Wabo zijn het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming is een zogenaamde raamwet, wat betekent dat de kaders worden aangegeven maar dat de uitwerking daarvan geregeld is in besluiten en circulaire's. Het doel van deze wet is het beschermen van de bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant: nu en in de toekomst. Deze wet is ook van toepassing op het schoonmaken (saneren) van de bodem.

Wet geluidhinder

De Wet geluidhinder vormt het juridische kader voor het Nederlandse geluidsbeleid. De wet bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. Volgens de Wet geluidhinder heeft iedere geluidbron een eigen zone, waarbinnen grenswaarden gelden waaraan voldaan moet worden om nieuwbouw mogelijk te maken. De ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting wordt de voorkeurswaarde genoemd. Als in bijzondere omstandigheden niet aan deze voorkeurswaarde kan worden voldaan is het mogelijk om hiervan af te wijken door het vaststellen van een hogere waarde. De bevoegdheid voor de verlening van hogere waarden ligt sinds 2007 bij burgemeester en wethouders.

Wet geurhinder en veehouderij

De wet kent diercategorieën waarvoor een geuremissie-factor is vastgesteld, zoals vleesvee, varkens en legkippen. Voor deze dieren geldt een norm in de vorm van odeur units per kubieke meter lucht. Uitbreiding van het aantal dieren is mogelijk voor zover de bedrijven voldoen aan de wettelijke normen. Daarnaast kent de wet diercategorieën - zoals melkkoeien - waarbij een vaste afstand geldt tussen de stal (emissiepunt) en een geurgevoelig object, zoals een woonhuis.

Wet inzake de luchtverontreiniging

Op grond van de Wet inzake de luchtverontreiniging, kunnen in besluiten (algemene maatregelen van bestuur) luchtkwaliteitseisen worden gesteld.

Wet luchtkwaliteit

De wettelijke basis voor de bescherming van de luchtkwaliteit wordt gevormd door de Wet luchtkwaliteit (ofwel hoofdstuk 5, titel 5.2 Wet milieubeheer).

Wet milieubeheer

Dit is de belangrijkste milieuwet. De wet bepaalt welk (wettelijk) gereedschap kan worden ingezet om het milieu te beschermen. De belangrijkste instrumenten zijn milieuplannen en -programma's, milieukwaliteitseisen, vergunningen, algemene regels en handhaving. Ook bevat de wet de regels voor financiële instrumenten, zoals heffingen, bijdragen en schadevergoedingen. Meer sectorale wetgeving op milieugebied is binnen of aan deze wet verankerd (denk aan geluid, lucht, Milieueffectrapportage etc.)

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Deze wet regelt hoe de ruimtelijke plannen tot stand komen van rijk, provincies en gemeenten om de bestaande ruimte te verdelen en gebieden aan te wijzen voor bepaalde doeleinden, hoe de plannen moeten samenhangen en wie voor welke aspecten verantwoordelijk is. Daarbij is voorop gesteld dat de ruimtelijke ordening "goed" moet zijn. Daarbij gelden minimaal de normen uit de wet milieubeheer, maar de uitvoering van de wet ziet op meer zaken, zoals gezondheid, geurhinder, samenhang dan wel cumulatie van verschillende aspecten etc. Voor gemeenten gelden de verplichtingen voor het opstellen van structuurvisies en bestemmingsplannen. De Wro zal in 2018 overgaan in de Omgevingswet (zie de begrippenlijst in bijlage 1).

Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken

Gemeenten zijn sinds het van kracht worden van deze wijzigingswet in 2008 verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing van maatregelen die de waterbeheerder treft. Een belangrijke wijziging voor gemeenten is de splitsing van de zorgplichten voor afvalwater en hemelwater én de komst van de zorgplicht voor grondwater. Dit is een uitbreiding van het takenpakket van een gemeente. Gemeenten moeten beleid ontwikkelen hoe deze zorgplichten in te vullen. Het (verbreed). Gemeentelijk Rioleringsplan wordt het beleidskader voor de uitvoering van de zorgplichten.

Landelijke akkoorden, besluiten en beleid

Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit Milieubeheer)

Het Activiteitenbesluit (of Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer) is gebaseerd op de Wet Milieubeheer. Het heeft ten doel zoveel mogelijk inrichtingen onder algemene regels (voorschriften) te brengen, zodat minder aparte vergunningen hoeven worden aangevraagd en verstrekt. De regels betreffen aspecten op gebied van luchtkwaliteit, geluid, afval(water), externe veiligheid en bodem (bijvoorbeeld bodembeschermende voorzieningen en maatregelen die bedrijven moeten nemen om bodemvervuiling te voorkomen). Ook verplicht het bedrijven om alle energiebesparende maatregelen te nemen die een terugverdientijd hebben van vijf jaar of minder.

Daarnaast biedt het Activiteitenbesluit de ruimte voor afwijking van de regels door middel van het opstellen van maatwerkregels. In Waddinxveen geldt bijvoorbeeld maatwerk met betrekking tot lichtuitstraling door rozenkwekers in de glastuinbouw. Ook geldt een overgangsregel in relatie tot toegekende ontheffingen met betrekking tot het lozen van brijnwater met dien verstande dat de lozing tot 2022 onder bepaalde voorwaarden is toegestaan (zie "Brijnlozingen" in bijlage 1).

De gemeente is voor de regels in dit besluit het bevoegd gezag. De er mee samenhangende taken zijn gemandateerd aan de Omgevingsdienst Midden Holland.

Besluit Bodemkwaliteit

Het Besluit bodemkwaliteit vormt sinds 2008 het beleidskader voor grond en bagger. Het besluit stelt de milieuhygiënische randvoorwaarden voor de toepassing van grond, baggerspecie en bouwstoffen in bodem of oppervlaktewater.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Dit besluit op basis van de Wet Milieubeheer moet individuele en groepen burgers een basisbeschermingsniveau garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij onder meer om LPG-tankstations, opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen (PGS), ammoniakkoelinstallaties, spoorwegemplacements en andere bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. Het besluit verplicht gemeenten en provincies rekening te houden met de externe veiligheid bij het verlenen van een milieuvergunning of het maken van een bestemmingsplan. Op grond van het BEVI zijn in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) voor een aantal bedrijfscategorieën vaste veiligheidsafstanden opgenomen.

Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit bevat bouwtechnische voorschriften waaraan alle bouwwerken, zoals woningen, kantoren, winkels en dergelijke in Nederland minimaal moeten voldoen. Ook verbouwingen vallen onder het Bouwbesluit. De eisen hebben betrekking op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu.

Landelijk Afvalbeheerplan 2009 – 2021 (LAP2)

Onderdeel van dit landelijk beleid zijn de volgende ambities met betrekking tot recycling en hergebruik:

1. recycling van afval te verhogen van 80% naar %85;
2. in 2015 moet hergebruikpercentage 60% zijn.

Programma Van Afval Naar Grondstof (VANG)

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de VNG, de NVRD en Rijkswaterstaat streven met dit programma de volgende ambities na:

1. Van 250 kilo naar 100 kilo restafval per inwoner per jaar;
2. 75% scheiding van huishoudelijk afval in 2020.

Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

Landelijk werken rijksoverheid en gemeenten samen om de luchtkwaliteit te verbeteren via het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Dit is een bundeling van gebiedsgerichte programma's en maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en bevat alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit in betekende mate verslechteren.

Regeerakkoord

In het regeerakkoord 'Bruggen Slaan' staan een aantal maatregelen op het gebied van energie en duurzaamheid:

1. zestien procent van de Nederlandse energie wordt duurzame opgewekt in 2020;
2. in 2050 moet Nederland energieneutraal zijn: 100% wordt opgewekt met duurzame energie;
3. biomassa moet zo hoog mogelijk worden ingezet en de duurzame productie en herkomst van biomassa gegarandeerd;
4. voor het kleinschalig, duurzaam opwekken van (zonne-energie) waarvoor geen rijkssubsidie wordt ontvangen, komt er een verlaagd belastingtarief (verlaagd btw-tarief van 6 procent);

5. met netbeheerders, energiebedrijven en lokale overheden worden afspraken gemaakt over de laadinfrastructuur om de groei van elektrische mobiliteit verder te stimuleren;
6. besparingsdeal met energiebedrijven en woningcorporaties voor het verduurzamen van woningen.

SER-Energieakkoord

Meer dan veertig partijen, waaronder kabinet, vakbonden, werkgevers en milieuorganisaties, hebben op 6 september 2013 het Nationaal Energieakkoord getekend. Dit akkoord moet leiden tot een forse energiebesparing en een boost voor de lokale duurzame energie. Partijen zetten zich in om de volgende doelen te realiseren:

1. een besparing van het finale energieverbruik met gemiddeld 1,5 procent per jaar;
2. een toename van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu 4% procent) naar 14% in 2020, en een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023;
3. 15.000 banen erbij.

Verdrag van Aarhus

Het Verdrag van Aarhus regelt de rechten op de toegang tot openbare milieu informatie. Deze toegang dient zo eenvoudig mogelijk te zijn. Onderliggende doelstellingen zijn dat het publiek hierdoor kan beschikken over de informatie, die nodig is bij inspraak op besluitvorming, en dat het publiek hierdoor verbeterde toegang heeft tot de rechter betreffende milieuaangelegenheden.

Provinciaal beleid

Beleidsvisie Duurzaamheid en Milieu 2013-2017

Provinciale Staten van de provincie Zuid-Holland hebben op 27 maart 2013 de 'Beleidsvisie Duurzaamheid en Milieu 2013-2017; Een beter leefmilieu met minder hinder' vastgesteld. Hoofddoel van de provincie is om van Zuid-Holland een duurzame Europese economische topregio te maken. Om de economische kracht van de provincie te versterken is een goed vestigings- en leefklimaat van doorslaggevend belang. Daarvan maakt een duurzame en schone, stille en veilige leefomgeving onderdeel uit. De provincie streeft naar economische groei met een duurzaam karakter, die gebaseerd is op de aanwending van meer hernieuwbare bronnen en zuinig energieruimtegebruik.

Nota Intensivering energiebeleid Zuid-Holland

Deze nota is een uitwerking van het onderdeel energie van de in 2012 vastgestelde nota "Kansen zien, kansen grijpen." De basis van deze nota zijn de resultaten voortkomend uit het onderzoeksrapport 'Zuid-Holland op St(r)oom!' uitgevoerd door DRIFT.

De nota gaat in op maatregelen die genomen gaan worden om intensivering te bereiken op de volgende terreinen: energiebesparing bij bedrijven, duurzame warmte, windenergie, zonne-energie, regionale biomassa, en mobiliteit en transport.

Provinciale Beleidsvisie Groen en uitvoeringsprogramma Groen Zuid-Holland

De visie betreft de taakopvatting van de provincie met betrekking tot groen (buitengebieden, natuur, natuurbehoud, bereikbaarheid, nut en noodzaak van groen en dergelijke). Het uitvoeringsprogramma geeft aan in welke projecten de provincie concreet investeert. Bij planvorming over en omgaan met de Waddinxveense buitengebieden en natuur(gebieden) vraagt de provinciale insteek om samenwerking of confirmeren aan gestelde regels.

Provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit 2014, Zuid-Holland

De provinciale Visie ruimte en mobiliteit is een structuurvisie op provinciaal niveau en bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid. Het biedt geen vastomlijnd ruimtelijk eindbeeld, maar wel een perspectief voor de

gewenste ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel. De visie geeft zekerheid over een mobiliteitsnetwerk dat op orde is en de reiziger en de vervoerder keuzevrijheid biedt, en bevat voldoende flexibiliteit om in de ruimtelijke ontwikkeling te reageren op maatschappelijke initiatieven.

Provinciale verordening Ruimte 2014. Vier rode draden geven richting aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie:

1. beter benutten en opwaarderen van wat er is,
2. vergroten van de agglomeratiekracht,
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit,
4. bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Gemeenten worden uitgenodigd aan te sluiten bij de beleidsvoornemens van de provincie en worden via de Verordeningen bij deze visie (Verordening Ruimte bijvoorbeeld), tot bepaalde uitvoering verplicht.

Regionaal beleid

Actieprogramma Luchtkwaliteit Holland Rijnland

De regio Midden Holland heeft zich aangesloten bij het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit en heeft hiervoor subsidie ontvangen. Daarmee heeft Waddinxveen zich geconformeerd aan een inspanningsverplichting om de luchtkwaliteit te verbeteren. Regionale maatregelen zijn onder andere het stimuleren van aardgas als autobrandstof door de realisering van aardgasvulstations en het reguleren van de (auto)mobiliteit bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Visie op regionale samenwerking

Diverse ontwikkelingen hebben geleid tot de behoefte aan een toekomstperspectief voor de samenwerking in de 'Nieuwe Regio'. In 2013 is de visie aangenomen door de gemeenteraden. Het hart van de visie bestaat uit zeven kernthema's die de regio wil versterken. Eén van kernwaarden is 'wij gaan voor duurzaam'. Omdat de regio het waardevolle wil behouden en zelfs wil versterken, is er bij het streven naar economische groei, volgens de visie maar één logische weg, die van duurzaamheid. Doel is het bereiken van een maximale integratie van milieu en duurzame oplossingen. De kernpunten worden als speerpunten in vijf bestuurlijke programma's uitgewerkt.

Nota Bodembeheer

Dit is regionaal beleid wat door alle ODMH- gemeenten is vastgesteld. In deze nota worden de randvoorwaarden voor grond- en baggerverzet beschreven. De doelstelling van de nota is het mogelijk maken van zoveel mogelijk hergebruik van grond en bagger binnen de regio zonder dat dit risico's oplevert.

Waterbeheerplan 2010-2015 Hoogheemraadschap van Rijnland

Het hoogheemraadschap van Rijnland zorgt, in samenwerking met anderen, voor duurzame waterveiligheid, waterkwantiteit en waterkwaliteit, ten dienste van mens en milieu in ons gebied. Het Waterbeheerplan 2010-2015 van het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft de doelstellingen: veiligheid tegen overstromingen, voldoende water en schoon water. Dit sluit aan bij de doelstellingen uit het Provinciaal Waterplan 2010-2015: het waarborgen van de veiligheid tegen overstromingen, het realiseren van mooi en schoon water, het ontwikkelen van een duurzame zoetwatervoorziening en het realiseren van een robuust en veerkrachtig watersysteem. De gemeentelijke taken hebben veel raakvlakken met de taken en bevoegdheden van het waterschap, waardoor overleg en samenwerking van belang zijn.

Het Waterplan 2016-2021 van het hoogheemraadschap zal waarschijnlijk begin 2016 worden vastgesteld.

Gemeentelijk beleid

Actieplan Geluid Richtlijn Omgevingslawaaai 2013

Dit plan beschrijft welke maatregelen in Waddinxveen getroffen worden om er voor te zorgen dat de kwaliteit van de leefomgeving wordt geborgd en de negatieve gezondheidseffecten door geluid in Waddinxveen worden beperkt.

Nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2013

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet 2012 is de nota inkoop-en aanbestedingsbeleid 2013 vastgesteld. In dit beleid zijn duurzaam inkoop-eisen vastgelegd en is aandacht besteed aan Social Return. Ook is in dit beleid opgenomen dat er aanbesteed moet worden volgens het EMVI-principe (de meest economisch voordelige inschrijving).

Mobiliteitsplan Waddinxveen 2013 – 2020

Het mobiliteitsplan vervangt de verkeersvisie uit 2006. In het mobiliteitsplan staan de volgende ambities: een optimaal bereikbaar Waddinxveen, verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers, stimuleren van het fietsgebruik en het optimaal benutten van het openbaar vervoer.

Structuurvisie 2013 – 2030

Een strategisch document dat de ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente op hoofdlijnen beschrijft. Dit document dient als basis voor sectorale en/of gebiedsgerichte beleidsdocumenten. Eén van de opgaven die verwoord zijn in de Structuurvisie is het koppelen van ruimtelijke inrichting aan duurzaamheid.

Visie Beheer Openbare Ruimte 2015 – 2018

Centraal in deze visie staat dat de gemeente een leefomgeving in stand willen houden waar het prettig en veilig wonen, werken en recreëren is. De gemeente streeft ernaar de openbare ruimte op een duurzame wijze in te richten en te onderhouden.

In de visie is opgenomen dat er gebruik wordt gemaakt van het instrument 'life cycle costing' (LCC). Hierbij worden de totale kosten en baten voor investering/ aanschaf, onderhoud en sloop over de gehele levensduur beschouwd.

De visie vindt zijn uitwerking op tactisch niveau in een gebiedsgericht uitvoeringsprogramma, de Beheerplannen Openbare Ruimte 2015-2018

Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2014 – 2018

In het vGRP staan de ambities, beleidskeuzes, beheerstrategieën en bijbehorende kosten voor het duurzaam in stand houden en onderhouden van het gemeentelijk watersysteem. Het vGRP stelt de kaders voor de gemeentelijke watertaken en geeft inzicht in de beheercyclus, kwaliteit en kosten voor het afvalwater, hemelwater en grondwater.

Woonvisie Waddinxveen 2012 - 2017

Geeft de beleidslijn voor het wonen in Waddinxveen in deze periode weer. Duurzaamheid is hierin ook opgenomen. Zo is vastgesteld dat de gemeente partijen uit zal dagen om verder te gaan dan het Bouwbesluit om woningen op onderdelen nog duurzamer te bouwen. Daarnaast stimuleert de gemeente het gebruik van het instrument GPR-gebouw[®] bij woningbouwplannen. Ook staat in de visie dat verduurzaming van de bestaande voorraad een belangrijk doel is. De visie wordt in 2016 geactualiseerd.

In voorbereiding

Groenstructuurplan

In dit plan staat de groenstructuur beschreven aan de hand van een zevental thema's (cultuurhistorie, groene entrees, grote groengebieden, (sport) parken en begraafplaatsen, groene verbindingen, wijken en bijzondere bomen). Per thema worden de groene kwaliteiten, structuren en gebieden kort toegelicht. Het

groenstructuurplan is ook gericht op het vernieuwen, versterken en ontwikkelen van groen. Het Groenstructuurplan van 2006 wordt in 2016 geactualiseerd.

Grondstoffenbeheerplan

In dit plan zal worden opgenomen hoe de gemeente met haar wettelijke afvalinzamelingstaken zal omgaan. Ook worden de in de duurzaamheidsvisie benoemde ambities voor grondstoffenbeheer uitgewerkt. Volgt in het eerste kwartaal van 2016.

Plan van Aanpak Zwerfafval

volgt in 2016.

Vastgoednota 2016

Hierin wordt opgenomen dat de gemeente kiest voor een 'vergroening' van het onderhoud. Duurzame maatregelen worden genomen bij het plegen van onderhoud.

Bijlage 4

Voorgesteld beleid over laadpalen elektrische voertuigen in de openbare ruimte (vergunningenmodel).

Het kunnen beschikken over een oplaadpunt is een randvoorwaarde om elektrisch te rijden. Slechts een klein deel (ongeveer 10%) van de mensen heeft de mogelijkheid om een oplaadpunt op privéterrein te realiseren. Gezien de verwachte stijging van het aantal elektrische auto's zullen tot 2020 zo'n 45 oplaadpunten per jaar extra nodig zijn. Op dit moment werkt de gemeente mee met elektrisch laden door onder andere onder bepaalde voorwaarden (met name van verkeersveiligheid) toe te staan dat er "een kabel over de stoep," een Verlengd Privaat Aansluitpunt (VPA) wordt gelegd. De gemeente gaat het plaatsen van oplaadpunten verder faciliteren vanaf 2016. Deze wens is er ook bij onze inwoners en het sluit aan bij het Mobiliteitsplan 2013-2020 waarin de gemeente zich heeft uitgesproken voor duurzame mobiliteit en voor het stimuleren van elektrisch autorijden.

Het faciliteren van oplaadpunten zal gebeuren volgens het zogenaamde "Vergunningenmodel." Dit houdt het volgende in: De gemeente stelt beleidsregels vast op basis waarvan vergunning/ontheffing (APV) kan worden verleend voor het plaatsen van laadpunten in de openbare ruimte en op basis waarvan verkeersbesluiten kunnen worden genomen voor het aanwijzen van parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische auto's. De potentiële gebruikers (particulieren en bedrijven) kunnen een aanvraag indienen voor een oplaadpunt. De gemeente beoordeelt de aanvraag, waarop een marktpartij bij positief besluit de openbare laadpaal kan realiseren, beheren en exploiteren. De gemeente draagt de kosten van de wettelijk verplichte zorg voor de inrichting en afbakening van de parkeerplaats en het plaatsen van een bord. De kosten voor plaatsing, gebruik en exploitatie van het laadpunt liggen bij de gebruikers en exploitant.

Het voordeel van dit vergunningenmodel is de complete marktwerking: er zal steeds gebruik gemaakt worden van de laatste techniek en inzichten. Bovendien zal de kwaliteit van de dienstverlening en het prijsniveau optimaal zijn. Daarnaast kunnen ook lokale partijen zich mengen in de strijd om het plaatsen van de laadpalen. Dit model sluit tevens aan bij de in het collegeprogramma benoemde verschuiving naar vraaggericht werken: we stimuleren elektrisch rijden op aanvraag.

Bij het opstellen van de beleidsregels voor oplaadpunten, zal het afwegingskader uit het Onderzoek Parkeerdruk van juli 2014 leidend zijn bij het aanwijzen van locaties. Een belangrijke eis bij het beoordelen van een aanvraag wordt de parkeerdruk. Deze mag 's nachts niet hoger zijn dan 90%. De beleidsregels worden in de 1^e helft van 2016 opgesteld. Naar verwachting kunnen dan vanaf juli 2016 de aanvragen starten.

Oplaadpunten elektrische fietsen, scooters en scootmobielen

De gemeente gaat het gebruik van de elektrische fiets stimuleren, daar waar deze een vervanging kan zijn voor het gebruik van de auto. Dit gaat zij doen door inwoners te informeren over elektrisch fietsen en beschikbare oplaadpunten en door ondernemers te faciliteren bij het plaatsen van oplaadpunten voor elektrische fietsen, elektrische scooters en scootmobielen. Ook hier gaat de gemeente, in lijn met bovenstaand beleid omtrent laadpalen voor elektrische auto's, vraaggericht te werk. De beleidsregels voor de plaatsing van oplaadpunten van elektrische fietsen in de (semi-)publieke ruimte worden gecombineerd met het beleid omtrent oplaadpunten voor elektrische auto's.